

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. András Ferenc ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Munkaügyi Bíróság által meghozott 16.M.4659/2008/10. számú jogerős ítélet ellen a felperes részéről benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2010. június 30. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 16.M.4659/2008/10. számú ítéletét az alperes 6235-3/2008-5010. számú határozatára kiterjedően részben hatályon kívül helyezi, az alperes MÜ 1412-39/2008-3217. számú elsőfokú határozatát megváltoztatja, és a munkaügyi bírság összegét 200.000 (kettőszázezer) forintra leszállítja. Ezt meghaladóan a munkaügyi bíróság ítéletének azon részét, mellyel a felperes keresetét ezen összeg tekintetében elutasította - a perköltségre és az elsőfokú eljárási illetékekre is kiterjedően - hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 16.000 (tizenhatezer) + 4000 (négyezer) forint ÁFA felülvizsgálati eljárási részköltséget.

I n d o k o l á s

A felperes S., M. u. ... alatti munkavégzési helyén a F. K. Szállodában az alperes elsőfokú hatósága 2008. január 31-én helyszíni ellenőrzést tartott, majd bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek eredményeként a felperest az ... számú határozatában 600.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta.

Az elsőfokú hatóság a következő szabálytalanságokat állapította meg a felperes terhére.

1.A négycsillagos szállodában az előírásoknak megfelelően a recepció az év első napjának 00 órájától az év utolsó napja 24 órájáig non stop működik. A recepción munkát végző munkavállalók két műszakban 07 órától 19 óráig, illetve 19 órától 07 óráig napi 12 órás munkaidő-beosztással dolgoznak. A munkaügyi ellenőrzés 2007. szeptemberétől 2008. márciusig terjedő időtartamra terjedt ki, amely alatt a felperes recepciós munkakörben S. Sz. , Cs. V., M. F. és Sz. B. munkavállalókat folyamatosan foglalkoztatta. A felperes által bemutatott jelenléti ívekből az elsőfokú hatóság megállapította, hogy a felperes nem vezetett a munkavállalók rendes és rendkívüli munkaidejéről a valóságnak megfelelő nyilvántartást, mivel azokból több ízben csak napi 4, 6 vagy 8 órai munkavégzés volt megállapítható. Az elsőfokú hatóság nem fogadta el a felperesnek azt a védekezését, hogy ilyenkor a két ügyvezető látta el a recepciós szolgálatot, mivel ennek az állításnak a munkavállalói nyilatkozatok ellentmondtak. Az elsőfokú hatóság ezt a szabálytalanságot a vizsgált időszak egészére vonatkozóan K. A.-né és Sz. Gy.-né takarítókat illetően is megállapította, akik a tanúkénti meghallgatásuk során akként nyilatkoztak, hogy szombaton és vasárnap rendszeresen munkát végeztek, ez azonban a jelenléti íveken nem került feltüntetésre. 2008. januárjában a felperes kétféle munkaidő-nyilvántartást vezetett, a helyszíni ellenőrzés során lefényképezett jelenléti ív adatai ugyanis eltértek a munkáltató által később bemutatott jelenléti ív adataitól. Magatartásával a felperes megsértette az Mt. 140/A. § (1) bekezdés a) pontjában és a (3) bekezdésében foglaltakat.

2.A felperes 2008. január 15-étől január 31-éig Sz. L. munkavállalót recepciós-ként foglalkoztatta, azonban az e havi jelenléti ívről a helyszíni ellenőrzés során készített fényképfelvételen feltüntetésre nem került, a munkáltató által később bemutatott jelenléti ív adatai pedig ettől eltértek. Ezzel a felperes ugyancsak megsértette az Mt. 140/A. § (1) bekezdés a) pontjában és (3) bekezdésében foglaltakat.

3.Végül a munkáltató négy munkavállalót 2008. január 1-jétől a kötelező legkisebb 86.300 forintos minimálbérrel szemben 86.200 forint személyi alapbérrel alkalmazta, és ezzel megsértette az Mt. 144. § (1) bekezdésében foglaltakat.

A bírság összegének megállapításánál az elsőfokú hatóság két jogszabálysértést és a 21 fős munkavállalói létszámból szabálytalansággal érintettként 12 főt vett figyelembe. A kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb bérmegállapítást nem vette figyelembe.

A felperes fellebbezését alperes másodfokú hatósága megalapozatlannak találta és ... számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes a jogerős közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti keresetében annak az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését és az alperesnek a költségekben való marasztalását, másodlagosan a kiszabott bírság mérséklését kérte. Az alperes által megállapított tényállást és az abból levont következtetést a terhére megállapított jogszabálysértések és az azzal érintett munkavállalók számát illetően egyaránt vitatta. Állította, hogy a jelenléti ívek a recepciós munkakörben dolgozó munkavállalók ténylegesen ledolgozott munkaidejét tartalmazták, és a recepción az ügyvezetők munkavégzésére is hivatkozott. A takarítónők legfeljebb a nyári időszakban végeztek hétvégén munkát, amit a munkaügyi ellenőrzés nem érintett. Sz. L. foglalkoztatása mindenben szabályosan történt, a lefényképezett jelenléti íven csupán adminisztrációs hiba miatt nem volt feltüntetve.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 16.M.4659/2008/10. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította.

A munkaügyi bíróság a bizonyítási eljárás keretében tanúként hallgatta meg S. Sz. recepcióst, aki elismerte, hogy a munkaügyi ellenőrök távozását követően a 2008. januári jelenléti ívet átírta, mivel azon az adatok pontatlanok voltak, erről azonban az ügyvezetőket nem tájékoztatta.

B. V. A., S. Sz., M. F. és K. A.-né tanúk egybehangzóan vallották ugyan, hogy az ügyvezető és felesége hetente egy-két alkalommal a recepción dolgozott, mivel azonban ezt a munkaidő-nyilvántartás nem tükrözte, a munkaügyi bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperesnek ez a védekezése nem alkalmas a munkaidő-nyilvántartással kapcsolatos kötelezettségszegés alóli kimentésére. Az ugyancsak tanúként meghallgatott S. Gy.-né és K. A.-né takarítónők 2007. évi június, július és augusztus havi bérszámfejtő lapjait a tanúk vallomásával összevetve a munkaügyi bíróság a munkaidő nyilvántartás hiányát esetükben is bizonyítottanak találta. Bár a szabálytalansággal érintett munkavállalók számát 12 főről 9 főre módosította, úgy ítélte meg, hogy önmagában ez alapján a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezése nem indokolt.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és kereseti kérelmének helyt adó határozat meghozatalát kérte. A tényállás feltáratlanságára, a bizonyítékok helytelen mérlegelésére és az azokból levont okszerűtlen következtetésre hivatkozott. Kiemelte, hogy a 2008. január havi jelenléti ívvel kapcsolatos eltérésekből nem vonható le a jelenléti ívek több hónapon keresztül helytelen vezetése. Hivatkozott arra, hogy a perben mindvégig kifogásolta, miszerint az alperes elsőfokú határozatában egyetlen jogszabály megsértését állapította meg, a bírság kiszabásánál mégis két jogszabálysértést vett figyelembe

(Mt. 140/A. § (1) bekezdés a) pont és (3) bekezdés). Ennek következtében a bírság mértéke a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (Met.) 7. § (2) bekezdés bb) pontja helyett a bc) pontja alapján lett volna kiszabható. A felperes nem vitatta, hogy a s.-i F. Kastélyszálló minőségi osztályba sorolása folytán a recepció szolgálat ellátása folyamatosan kötelező, azonban a kisvárosban lévő szálloda „erősen” szezonális jellegű működésére hivatkozott, melynek folytán a munkaerőgondokkal küzdő szállodában esetenként a recepció, különösen éjszaka, ellátatlan maradt, mindebből azonban a jelenléti ív helytelen vezetésére vonatkozó következtetés nem vonható le. Sz.-né V. E. és K. A.-né takarítónők vallomását illetően a takarítónők havi munkaidőkeretben való foglalkoztatására utalt, valamint arra, hogy heti pihenőnapon munkavégzésre csak a nyári hónapokban került sor.

A felülvizsgálati kérelem részben alapos.

Az alperes elsőfokú hatósága 2008. január 31-én tartott a F. Kastélyszállodában helyszíni ellenőrzést, amelynek során az ellenőrök a helyszínen található január havi jelenléti ívről fényképfelvételt készítettek. Nem vitás peradat, hogy a 2008. január 15-e és 31-e között alkalmazott Sz. L. a munkavállalók által a vezetett jelenléti íven nem szerepelt, melynek folytán az alperes a felperes terhére egy munkavállalót érintően az Mt. 140/A. § a) pontja szerinti nyilvántartási kötelezettség megszegését helytállónan állapította meg. A mulasztást nem érinti, hogy a jelenléti ívet S. Sz. recepciós az ellenőrök távozása után a tényleges helyzetnek megfelelően átírta, és Sz. L. bérének számfejtése ennek megfelelően történt.

E bizonyított kötelezettségszegést meghaladóan azonban a közigazgatási eljárásban feltárt adatok a további négy recepciós munkavállaló vonatkozásában nem támasztották alá a jogerős közigazgatási határozatnak azt a megállapítását, hogy a felperes 2007. szeptembertől decemberig, valamint 2008. februártól márciusig terjedő hónapokban is nem a valóságnak megfelelően vezette a munkavállalók rendes és rendkívüli munkaidejének nyilvántartását. Az alperes erre a következtetésre abból a megfontolásból jutott, hogy a négycsillagos minősítésű osztályba sorolt szállodák esetében a recepciós szolgálat ellátása kötelezően folyamatos. A munkaügyi ellenőrzés azonban a szálloda szabályos működésének vizsgálatára nem terjed ki, de önmagában a szállodát terhelő ezen kötelezettség a konkrét esetek feltárása és megjelölése nélkül nem is alkalmas a tényleges munkaidő helytelen nyilvántartásának általános megállapítására.

A közigazgatási eljárásban tanúként meghallgatott recepciósok egybehangzó vallomása szerint a jelenléti ívek a valóságnak

megfelelő munkavégzést tükrözték, amelynek megdöntésére az alperesnek az a megállapítása, miszerint „több ízben előfordult, hogy egy nap csak négy, hat vagy nyolc órás” munkavégzés történt, a rövidebb munkavégzés konkrét körülményeinek feltárása nélkül nem alkalmas, különös tekintettel arra, hogy M. F. recepciós hat órás részmunkaidőben dolgozott (1412-3/2008-3217. számú jegyzőkönyv).

A perben tanúként meghallgatott Sz. Gy.-né takarítónő vallomása során nem emlékezett arra, hogy 2007. őszétől hétvégén dolgoznia kellett volna, az ugyancsak tanúként meghallgatott K. A.-né takarítónő heti pihenőnapon való munkavégzésre csak nyári időszakban emlékezett. A munkaügyi ellenőrzés ezzel szemben a 2007. szeptembertől 2008. márciusáig terjedő hónapokat ölelte fel, következésképpen a munkaügyi bíróság tévedett, amikor a 2007. június és augusztus havi bérszámfejtő lapok alapján az ellenőrzéssel érintett időszak vonatkozásában a két munkavállalót érintően a felperes terhére a rendkívüli munkaidő nyilvántartásában való kötelezettség elmulasztását bizonyítottnak találta.

A Pp. 336/A. § (2) bekezdése szerint, ha a közigazgatási eljárás hivatalból indult vagy a közigazgatási szerv a tényállás megállapítási kötelezettségének nem tett eleget, a közigazgatási szerv köteles a határozata (a szakhatóság az állásfoglalása) alapjául szolgáló tényállás valóságának bizonyítására, ha azt a felperes vitatja.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az alperes a bíróság alapjául szolgáló tényállás egy részének valóságát a felperes vitatásával szemben kétséget kizáróan nem bizonyította, ezért a munkaügyi bíróság kiszabásának alapjául csak a 2008. január havi hiányos jelenléti ív szolgálhatott.

A megváltozott tényállás alapján a felperes egy munkavállalót érintően egy jogszabályt, nevezetesen az Mt. 140/A. § (1) bekezdés a) pontját sértette meg, ezért a Legfelsőbb Bíróság a bíróság összegét a Met. 7. § (2) bekezdés ba) pontja alapján találta megállapíthatónak.

A Legfelsőbb Bíróság a fenti indokolás alapján a Pp. 275. § (4) bekezdése szerint a jogerős ítéletet az alperes jogerős határozatára kiterjedően részben hatályon kívül helyezte, az alperes elsőfokú határozatát megváltoztatta és a munkaügyi bíróság összegét 200.000 forintra leszállította. Ezt meghaladóan a munkaügyi bíróság ítéletének azon részét, amellyel a felperes keresetét ezen összeg tekintetében elutasította - a perköltségre és az elsőfokú eljárási illetékekre is kiterjedően - hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárási rész költségről a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A felperes a felülvizsgálati eljárás törvényes mértékű (Itv. 39.§ (3) bekezdés d) pont) illetéket illetékbélyegben lerótt.

Budapest, 2010. június 30.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő